

γυφτοβελόνα ἡ, ἐνιαχ. γυφτουβέλουνα "Ηπ. (Κουκούλ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ βελόνα.

Σιδηροῦν σφυρήλατον καρφίον, μεγαλύτερον τοῦ συνή-
θους, κατασκευαζόμενον ὑπὸ γύφτων, ἥτοι σιδηρουργῶν
ἐνθ' ἄν. : Κοίτα μὴ γυφτουβέλουνις τ' εἶχαν καρφουμένις
αὐτὲς τ' σανίδις Κουκούλ. Συνών. γυφτοκάρφι.

γυφτοβλάσταρο τό, Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ βλάσταρι.

Ὁ βλαστός τοῦ ἐδωδίου φυτοῦ γύφτου, διὰ τὸ ὅπ.
βλ. γύφτος Α13 ἐνθ' ἄν. : Τὰ γυφτοβλάσταρα, ἅμα τὰ
βράσσου καὶ τοὺς ἀλλάζουμε δυὸ νερά, εἶναι πεντάγλυκα
Γαργαλ. Τώρα σαπέρα κατὰ τὸ σκάλο φαίνονται τὰ γυφτο-
βλάσταρα (σκάλος = χρονικὴ περίδος περὶ τὸν μῆνα Ἀπρί-
λιον, κατὰ τὴν ὁποίαν σκαλίζουν τὰ ἀμπέλια) Βάλτ.

γυφτοβόλι τό, ἐνιαχ. ὑφτοβόλι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -βόλι.
Πλήθος γύφτων ἐνθ' ἄν. Πβ. γυφτολασίαι.

γυφτογάιδουρο τό, Εὐβ. (Ψαχν.) Πελοπν. (Γαργαλ.)
γυφτογαίδ'ρου Εὐβ. ("Ακρ. Στρόπον. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ γαιδοῦρι.

Ὁ μικρόσωμος, ἀδύνατος, ἐλαττωματικὸς ὄνος, ὁ πω-
λούμενος ὑπὸ τῶν Ἀθιγγάνων, γύφτων ἐνθ' ἄν. : Ἀλ-
λαξα τὴ γαιδοῦρα μου μ' εἶνα γυφτογάιδουρο Πελοπν. (Γαρ-
γαλ.) Μὴν τὸ φορτώνης τὸ κακόμοιρο τὸ γυφτογάιδουρο
ἔτσι πλιό, γιὰ θὰ μείνης μὲ τὸ σαμάρι (διότι θὰ σοῦ ψοφή-
σῃ) αὐτόθ. Τοῦ φόρτουσα ἱλιές, ἀλλὰ κόλλ'σι 'ς τ' λάσπ'
κ' ἐπισι. Τί νὰ σ' κάμ'; γυφτογαίδ'ρου εἶνι Εὐβ. ("Ακρ.)

γυφτόγαμος ὁ, Πελοπν. (Τριφυλ.) γυφτόγαμος Εὐβ.
("Ακρ. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ γάμος.

1) Ὁ μεταξὺ γύφτων γάμος Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.): Εἴχαμι
γυφτόγαμον σήμερα 'ς τοῦ χοιριό' χάλας' οὐ κόσμους 'πού
τ'ς φουνές "Ακρ. 2) Μεταφ., ὁ γάμος ὁ τελούμενος ἐν πενι-
χρότητι, ἀκαταστασία καὶ ἄνευ εὐπρεπείας ἐνθ' ἄν. : Ἐγινε
καλὸς ὁ γάμος; — Μπά, ἦτανε γυφτόγαμος σωστός Πελοπν.
(Τριφυλ.) Μαλώναν, τὰ φκειάσαν, ξαναμαλώναν, τὰ ξανα-
φτειάσαν, γυφτόγαμον τοῦ κατάντησαν Εὐβ. ("Ακρ.) || Φρ.
Γυφτόγαμος γίνιτι ἰδῶ μέσα (ἐπικρατεῖ μεγάλη ἀκαταστα-
σία) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.)

γυφτοδουλειά ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ δουλειά.

Ἡ πλημμελὴς ἐκτελούμενη ἐργασία πολλαχ. : Μὴν τὸν
παίρνης αὐτόν, δὲν εἶναι μάστορας τῆς προκοπῆς, ὅλο γυ-
φτοδουλειὲς κάνει Ἀθῆν. Δέ φωνάζω πάλι τὸ Χαρίλαο, γι-
ατί θὰ μοῦ κἀνὴ πάλι γυφτοδουλειὰ καὶ σ' εἶνα μῆνα θέλουμε
νέα κάρουλα αὐτόθ.

γυφτοζάγαρο τό, ἐνιαχ. γυφτουζάγαρου Στερελλ.
(Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ ζαγάρι.

Ὁ ἀδύνατος, καχεκτικὸς, ὁ στερούμενος ἱκανοτήτων θη-
ρευτικὸς κύων ἐνθ' ἄν.

γυφτοκαβγᾶς ὁ, Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ καβγᾶς.

1) Ἡ μεταξὺ γύφτων φιλονικία: Ἀρχινήσανε 'φτοῦνοι

οἱ ἀρκουδόγυφτοι μὲ τοὺς γυφτοκαβγᾶδες τους. 2) Πᾶ-
σα φιλονικία λαμβάνουσα τὴν μορφήν διενέξεως μεταξὺ
γύφτων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκτοξεύονται ὕβρεις καὶ ἀπρε-
πεῖς φράσεις εἰς τόνον ὁξύν: Ἀρχινήσανε εἶνα γυφτοκαβγᾶ,
ποῦ ἀκουστήκανε ὥς τὰ μαγαζά!

γυφτοκάλυβο τό, Εὐβ. (Κύμ.) "Ηπ. (Ξηροβούν.) κ.ά.
— Λεξ. Δημητρ. γυφτοκάλ'βου Εὐβ. ("Ακρ. Ψαχν.) "Ηπ.
(Βούρμπιαν. Κουκούλ. κ.ά.) Μακεδ. (Πεντάλοφ. κ.ά.) Στε-
ρελλ. ("Ακαρναν. Δωρ. Εὐρυταν.) γιουφτοκάλ'βου Μακεδ.
(Δαμασκην.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ καλύβι.

1) Ἡ ἐξ ἐνὸς μικροῦ ἰσογείου δωματίου οἰκία ἢ σκηνή
εἰς τὴν ὁποίαν διαμένει οἰκογένεια γύφτων Εὐβ. ("Ακρ.
Ψαχν.) Μακεδ. (Πεντάλοφ.) Στερελλ. ("Ακαρναν. Δωρ. Εὐρυ-
ταν.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. : Ἐστ'σανι τὰ γυφτοκάλ'βα
τ'ς οἱ γύφτ' 'ς τ' ἀλώνια τ'ς ἐκκλησιᾶς Ἀκαρναν. 2) Ἡ
μικρὰ καὶ ἀκατάστατος οἰκία χωρικῶν Εὐβ. ("Ακρ. Ψαχν.)
"Ηπ. (Βούρμπιαν. Κουκούλ.) Στερελλ. ("Ακαρναν.) κ.ά.:
Πέρασα ἀπὸ τ'ς Παναγιῶς τὸ σπῖτ'· σπῖτ' εἶν' ἐκεῖνον ἢ
γυφτοκάλ'βου; Ψαχν. Θανά 'ρ'ς 'ς τοῦ γυφτοκάλ'βου μ' ἀ-
πόψι γιὰ ὑπνον; (ὁ χαρακτηρισμὸς ἐκ μετριοφροσύνης) Ἀ-
καρναν. Πβ. γυφτοκόνακο 1β, γυφτόσπιτο 1,
γυφτοτσάντιρο 1β. 3) Κατὰ πληθ., συνοικία γύ-
φτων Μακεδ. (Δαμασκην.) Στερελλ. (Δωρ. Εὐρυταν. κ.ά.)
— Λεξ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Κάτου 'ς τὰ γιουφτοκάλυβα, 'ς τὰ γιούφτικα καλύβια
ἱκεῖ 'ν' οὐ γιούφτους ἄρρουστον βαριά γιὰ νὰ πιθάνη
Δαμασκην.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων, ὑπὸ τοὺς τύπ. 'Σ τοῦ Γυφτοκάλ'-
βου Μακεδ. (Κοζ.) 'Σ τὰ Γυφτοκάλ'βα Στερελλ. ("Ασπρό-
πυργ. Ἀστακ.)

γυφτοκάμινο τό, "Ηπ. (Ἑλληνικ. Χουλιαρᾶδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ καμίνι.

Ἡ κάμινος τῶν σιδηρουργῶν.

γυφτοκανάτας ὁ, Πελοπν. ("Αρκαδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ κανάτα διὰ τῆς παρα-
γωγ. καταλ. -ας.

Ὁ περισσότερον τοῦ συνήθους μελγχρινός. Πβ. γυφτο-
κόρισμα 2.

γυφτοκάβουνο τό, Εὐβ. (Κύμ.) Ἰων. (Κρήν. κ.ά.)
Μέγαρ. Πελοπν. (Γαργαλ. Μεγαλόπ.) κ.ά. γυφτοκάβ-
βουνο Μακεδ. (Καστορ. Νάουσ. Φλόρ.) γυφτοκάβ'νου
Εὐβ. ("Ακρ. Στρόπον. κ.ά.) Μακεδ. (Βρία Μοσχοπόταμ.)
γυφτόκαβ'νου "Ηπ. (Ἰωάνν. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ κάβουνο.

Οἱ ὑπὸ τῶν γύφτων χρησιμοποιούμενοι ξυλάνθρακες,
ἐκ ριζῶν συνήθως ἐρείκης ἢ κομάρου, διὰ τὰς σιδηρουργι-
κὰς τῶν ἐργασίας ἐνθ' ἄν. : Ἐχεις ἔπειτα τίς κουτσούρες
τίς ρεῖκινες γιὰ γυφτοκάβουνα Πελοπν. (Μεγαλόπ.) Οἱ
Στινιώτις π'τηδεύοντι τὰ γυφτοκάβ'να καὶ τὰ μεταφέρουν
μὴ τὰ καρβ'νόσακκα Εὐβ. (Στρόπον.) Εἶχα καρβουννοκάμ'-
νου 'ς τοῦ παλιό τοῦ χοιριό κ' ἔφτενα καγκανήσια κάβ'να
καὶ λίγα γυφτοκάβ'να (καγκανήσια κάβ'να = ἄνθρακες
προερχόμενοι ἀπὸ μεγάλα δένδρα) Μακεδ. (Βρία) Πουλιμάου
νὰ σιδιρώσου μὴ κᾶτ' γυφτοκάβ'να, ἀλλὰ δὲν ἀνάβ'νι καὶ
μ' σβήν' τοῦ σίδιρου Εὐβ. ("Ακρ.)

